

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 41.

Indúlt Bétsből, Kedden, November' 18-dikán, 1828.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott T. Schitkó Jósef Bányászi Tanácsos Úrnak, a' Sclmetzi Bányász Akadémiában Fizikát és Mathésist tanító Professornak, azon érdeméért, mellyet egy vízemelő Oszloperőmív feltalálásával szerzett, eddig volt fizetését személyére nézve, esztendőnként 400 ezüst forintal kegyelmesen nevelni.

Hadi Tudósítások.

Sz. Pétervárból Nov. 1-ső napján. Az Orosz táborból érkezett hivatalos hadi tudósítások Oct. 11-dikig terjednek, e' szerént Várna megvétele után a' következő éjjel mindjárt felkerekedék Omer Vrione Basa táborával, és sántzait elhagyván a' Konstantzinápolyi úton húzta vissza magát. A' Würtembergi Kir. Hertzeg Eugén legottan, hogy a' Basa hátrálása tudtára esett, utánna indúlt; de mivel a' Török vezér nyakrafőre hajtotta vissza hadait, ötöt utól nem érhetette. Hadi szerekkel rakott társzekerei mindazáltal, a' tábort olly sebesen nem követhetvén, az Orosz sereg hatalmába estek. A' hátrálást fedező serege is szenvedett és egy zászlót elvesztett; míg nem a' tábor áttákozván a' Kamtsik vizén, ott készen várt erős sántzaiba vette magát.

Mivel a' rendelés úgy volt kiadva,

hogy az ellenséget a' Kamtsik vizén túl nem kell üzni; Printz Eugén Petrikői nevű helységben megállapodott 's onnan küldötte ki Dellingshausen Generálist, hogy az ellenség mozgásait szemmel tartsa, sőt ha jó módját látná, azt meg is támadja.

Oct. 15-dikén eszébe jutott a' Török vezérnek, hogy a' Kamtsik vizén lévő hídnak oltalmazására jó volna a' víznek innenső partján is oltalmazó sántzokat hányatni. Mellyre nézve által küldé egy osztály gyalogságot, mellyet lovasság is kísért, hogy sántzolják bé magokat. Ezek az Orosz sereg előljáró tsapatját megpillantván, azt tüstént megtámadták. De minthogy az Oroszok az ellenséget ágyúkkal és Congrév rakétákkal fogadták, 's jól erányzott tüzelések az első pillantásban nagy rongálást tett közöttök; a' Törökök nyomba hátat fordítottak, 's nyakra főre törekedtek a' hídon vissza takarodni. Az Oroszok nyomba kergetvén őket, ne hogy velek együtt czekek is általmenjenek a' hídon, a' Törökök azt, minthogy felvonó híd volt, hirtelen felvonták, úgy hogy seregeknek egy része azon innen maradt, 's a' vízbe ugrálván, hogy által úszszon, nagy része elveszett. Ez alatt az Orosz pattantyúsok kartátsai az által takarodott Törökségben is sok kárt tett. Az ólta az ellenség a' vizen innen nem mutatta magát.

×

Minekutánna Várna megvétele által az a' tzel elérődött, a' mellyért a' Sumlai tábornak nem lehetett addig álló helyéből kimozdulni: most már a' tábor tsapatonként falukra oszlik; hogy Várnat minden lehető megtámadástól oltalmazza. Egy része a' tábornak Sumlától Szilisztria felé ment, hogy ezen vár ostromlását fedezze.

Várnában 162 ágyút, nagy számú fegyvereket és sok hadi szereket találtak az Oroszok.

Török Ország.

Alexándriából már jöttek tudósítások a' felől, hogy az Egyiptomi hajós seregnek első osztálya Móreából az ottvaló kikötőbe Sept. 24-dikén megérkezett. Ez 26 hajóból állott, melly mintegy 5000 embert vitt vissza hazájába. Utjában a' hajós sereget nagy szerentsétlenség érte, mert egy Konstantzinápolyi lineahajó közzűle hajótörést szenvedyen elsülyedt. A' rajta volt emberek ugyan mindnyájan megszabadítottak; de 600 ló, 500 reá rakott réz ágyú, sok más hadi szerekkel együtt, mellyek a' Navaríni ütközetben maradtak, a' hajóval együtt elveszték. A' szerentsétlenség általvallott kárt, többre teszik egy millió piasztérnél.

Portugallia.

A' Párisi Újság levelek több Lisboanai tudósításokat közlenek, mellyeknek foglalatlak oda megy ki, hogy a' Constitúcióhoz ragaszkodó Nemzeti Katonáság, kissebb, 's nagyobb tsapatokban járja Portugallia éjszaki tartományit, és a' mint van, az ellene kiküldetett egy regiment katonaságon már győzedelmeskedett is. Oportóban az őrizet éjjelnapal fegyverben áll, a' város kapui zárva tartatnak, minthogy az Insurgensek

oda közelgetnek. Egyedül a' Quotidienne nevű Újságlevel, az Anticonstitúciónálisok nagy pártfogója, kél ki a' dolgoknak ilyen menetele ellen; azt állítván, hogy a' Londoni Triumviratus, azt a' summa pénzt, mellyet ezen új erőlködésre és bolondságra fordít, kétségkívül hijába szórja ki. — A' liberális levelek ellenben ezen mozgásokban Don Miguelnek közelgető megbuktatását látják héburkolva lenni. Az Anglus Courier szerént nagy a' híre, hogy a' Brazíliai Consul a' ki Dániában van, ott 800 új Katonát vett zsoldba a' Portugalliai ifjú Királyné ügyének oltalmazására; és hogy Saldanha és Stubbs Generálisok Belgiumban ugyan e' végre szabadosokat szednek zsoldos katonáknak.

Nagy Britannia.

London Nov. 4-kén. Tegnap este levelek érkeztek a' Külső-Ministeri Hivatalhoz Odessából Oct. 17-kéről, a' mellyekben Lord Heytesbury Várna megvétele és az Orosz Seregeknek a' várba lett béköltözését hivatalosan jelenti. Ugyan ezen Kurír (Váring Úr) Bétsből is hozott leveleket a' Kabinéthez, Lord Cowley től Oct. 26-káról.

A' Kenti Brunswikok Oct. 31-kén Maidstonében nagy vendégeskedést tartottak, 's asztal felett a' Protestantismus Hatalmasabb létiért — a' szokás szerént — erőssen ittak. Brydges Úr 9 poharat ivott reá ki. Az Elölülő Gróf Winchelsea volt. A' beszéllgetés tárgyai között, Shiel Úrnak a' Penendeni Gyűlésen lett megjelenése is előfordult. Strafford Úr ezt mondá: „Hogymert az az ember a' Kenti Gyűlésen megjelenni? Vagy talán azt gondolja, hogy elfelejtettük a' mit egy Királyi Hertzegről hajdan mondott, a' „miért azon Fő Méltóságú személy a'

„Protestántismus ügyét oltalmazta? Köszönje Shiel, hogy ott közelibe valami motsár nem volt, mert hamar megismerkedtettük volna véle.“ (Téleozás van Shiel Urnak ama szavaira, melyeket — már régetskén, a' mint beszéltek a' Yorki Hertzeg betegeskedése alkalmatosságával mondott: Bár tsak az az Orvosság, melyet az Orvosok adnak, a' Hertzeg kínjait hosszabítná!)

Kilken nyhen (Irlandiában) Oct. 21-kén tartatott a' Leinsteri Megye gyűlés; mellyben a' Leinsteriek elvégezték, hogy Parlamenti Képviselőnek olyan férfit választanak el, a' ki előre megígéri, hogy Hertzeg Wellingtonnak és Peel Urnak mindenben ellene lesz mind addig, míg ezen Ministerek a' Kathólikusok eránt való ellenséges indulatjokban meg maradnak.

A' Gloucesteri Kertész Társaságtól feltett jutalmat Orme Ur nyerte el, egy, a' kertjében termett 123 fontos tölkel, mellynek 6 láb 's 5 hüvelyk kerülete volt. — Montrealban (Canadában) Sept. 28-kán öszvegyültek az ott lévő Irlandusok és Irlandiában lévő Attyokfijainak segítésére egy Társaságot állítottak, mellynek neve „Az Irlandia Barátnak Egyesülete Canadában“ — O'Connell Dániel Urhoz levelet írtak, mellyben Parlamenti Képviselővé lett elválasztatásához neki szerentsét kívánnak. A' Montreali Társaság fogja az Irlandiai Kathólikus Egyesületet pénzzel is segíteni. —

A' közelebb mult 5 hét alatt, sok (500-nál több) szamarat! hajtottak bé Irlandiába, a' lakosoknak nem kis álmélkodására, a' kik közzül sokan ezt — az Irlandiában használatni nem szokott állatot — akkor látták legelőszőr életekben.

Málta, Oct. 4-kén. Egy Hollandiai Hajó Tripolisból mostanában érkeze hozzánk. A' Hajó mintegy 40 Nápolyia-

kat hozott magával, a' kik a' Tripolisiaktól el fogott Nápolyi Hajókról valók; útjában egy Tripolisi Rablóval találkozott, melly 5 Nápolyi martalék hajóval ment haza felé. A' Tripolisi Basá 7 Rablóhajót küldött ki Sicilia ellen, mellyek közzül 2 a' Szigetnek Keleti, 2 a' déli részén olázkodik, a' más 3 pedig középett. Ha a' Háborúnak hamarjában vége nem lesz, vagy legalább a' Rablóhajók szomszédságunkból el nem távoztatnak: féltő, hogy a' jövő tél nagy szükségre fogja a' Máltai lakosokat juttatni, mint-hogy Sicilia szokta gabonával a' mi szigetünket tartani. — Ricord Ur az Orosz Admirálisitt várja, a' tőle elmaradt Orosz hajókat. A' Ricord Ur hajóján egy beteg sintsen.

Frantzia Ország.

Páris, Nov. 7-kén. A' Királynak, Nov. 4-kén — Károly napján — reggeli 9 órákor a' Királyi Hertzegek és Hertzeg Asszonyok későbbben az Udvari Fő Tisztviselők udvaroltak tisztelő köszöntéseikkel. Ad Udvari Kápolnában Misét halgatott Ő Felsege, mellynek végével a' Thronos-Szálába ment, hol a' Státus-Tanáts és a' Fő Rendeknek 's Kóveteknek nagy sokasága felgyűlve Reá várakozott. A' Párisi Városi Tanátsot a' Békesség Szálájában fogadta Ő Felsege, és a' Hódoló Beszédre, mellyet a' Seine Megyei Fő Tiszt tartott, ekképen felelt: „Örömmel értem az én jó Városomnak Párisnak, és annak Tisztviselőinek kinyilatkozott érzéseit. Azt nagyon köszönöm, hogy a' szegényekről gondoskodtak; a' segedelemnek ezek között való kiosztásáról Hozzám ajánlást tenni — annyi, mint az én szívemhez szólni. Ezen gondolatot, ezen ajánlást Nékem lehetetlen volt helybe nem hagynom. — Mikor En, Országomnak egy részén keresztül

„tízaltam: olyan érzéseket találtam, a'
 „minémüeket Frantziáimtól vártam; és
 „mikor Fő Városomnak Kebelébe visz-
 „sza tértem, hasonló érzéseket tapasztal-
 „tam népemnek szívében. Reményilem,
 „hogy X Károlyról majd valamikor azt
 „fogják mondani: a' mit Jobbágyjainak
 „javára meg tehetett, mindent megtett.“
 Azután, a' Marsalok, Generálisok, és
 a' Fő Törvény-székek tagjai járultak tisz-
 telkedéseikkel Ő Felségehez. A' Párisi
 és Versaillesi Fő Aszszonyásokok
 virágsomókkal kedveskedtek a' Királynak.
 A' közönséges Multságok délben kezdődtek
 el. Estve a' város ki volt világosítva;
 8-ad fél óraker két helyen tűzi-játék
 adatott. Estve 8 óraker fogadta Ő Felse-
 ge az Aszszonyásokat.

Mikor a' Követek a' Király köszön-
 tésére udvarolnának, Monsignor Lam-
 bruschini a' Sz. Szék Követje volt a'
 szószólló.

Huskisson Ur, a' volt Anglus
 Minister Nov. 1 napja ólta Párisban
 van. — Marquis Dessolles, Ország
 Nagy Minister és Generál-lieutenant Nov.
 2-kán guta-ütésben megholt életének 61-
 dik esztendejében. A' temetése Nov. 5-
 kén tartatott igen szép pompával; mel-
 lyen Macdonald, Marmont's Mo-
 litor Marsalok és sok Generálisok 's
 más Tisztek jelen voltak. A' sír szélén
 Sebastiani Generális egy beszédet tar-
 tott, igen megindulva „Még egy két ha-
 „lál — és senki sem fog többé lenni azon
 „Generatióból, a' kiéi ama nagy dolgok,
 „mellyek Európának 's talán az egész
 „Világnak új Aerát nyitottak meg. A'
 „Massena', Davoust', Ney, Su-
 „chet érdemes Bajtársajön, hogy ugyan
 „azon sírban nyugodjék, mellyben ezen
 „híres Vitézek hamvai fekszenek; azok-
 „nál legalább boldogabb, a' kik idegen
 „Ország földjében alusznak.“ —

Cousin Ur a' nagy hírü Philoso-

phus (és Professor) a' Betsület Rendje-
 nek tagjai közzé felvétellett.

A' Hadi Minister Oct. 31-kén egy
 Biztosságot nevezett ki, melly a' Kato-
 naság számára új Fenyítő Törvényköny-
 vet fog kidolgozni.

Svétzia és Norvegia.

Stokholm, Oct. 25-kén. A' na-
 pokban, az 1826-dik esztendőről felma-
 radt Maradékpenz ú. m. 600,000 tallért
 (az Ország jövedelme ennyivel halad-
 meg a' Költségeket a' nevezett esztendő-
 ben) az Ország Tárházából az Ország
 Rendjeinek házába által vitték. — A'
 mint a' híre van, az Országlószék a' mult
 Hónapban parantsolatott küldött Admi-
 rális Nordensköld után, hogy a' kö-
 zép tengerről hajós scregével együtt tér-
 jen haza.

Gothenburgban, a' Polgárok az
 Országgyűlésére Követeket választottak.
 Gróf Rosen az Ország Kapitánya vala-
 mi okból törvénytelennek találta ezen
 választást, és újat parantsolt. Az Ország-
 Kapitányának ezen tselékedete ellen pa-
 naszt tett a' Polgárság a' leg főbb Tör-
 vényszéknél, a' melly — a' mint óhajt-
 juk — a' dologban nem sokára ítéletet
 fog hozni.

Dánia.

Kopenhága, Oct. 26 kán. A' kö-
 zelebb mult nyáron a' következő számú
 Orosz Hadi Hajók mentek a' Sunden
 keresztül, a' Földközi Tengerre a)
 Admirális Gróf Heyden alatt 3 Linea ha-
 jó és 7 kisebb Hadi hajó b) Admirális
 Ricord alatt 3 Linea hajó és 3 kisebb
 Hadi hajó. *) c) Kapitány Ignatieff

*) Admirális Ricordtól, a' mint tud-
 va van, a' szélvész az alatta álló Hajó-

alatt éppen most mégyen 1 Lineahajó 3 kisebb Hadi hajóval (Ezen hajók az Angliából jött tudósítások szerint a f. II. 5-kán az Angliai partoknál voltak.) A földközi Tengerről vissza jött 1 Línea hajó és két Brigg.

Német Ország.

A' Badeni Nagy Hertzeg Lajos Nov. 1 napján parantsolatot adott ki, hogy Nov. 22-ik napja (a' melly napon ez előtt 100 esztendővel születet néhai Nagy Hertzeg Károly Fridrik, a' mostan uralkodó Hertzegnek Atyja) az egész Hertzegseghben meginnepeltessék.

János Saxóniai Kir. Hertzeg Nov. 5-kén vagy 6-kán Olasz Országból Tegernseebe fog vissza térni, a' honnan egynehány napi mulatása után, Hitvesével együtt Drezdába haza utaz. A' Burkus Korona Hertzegné December végéig Tegernseeben marad.

Pármai Hertzegség.

Ő Felsege Mária Ludovika Fő Hertzeg Aszszony, a' ki Bétsből lett elutazása óta Piemontban mulatott, Oct. 29-kén Pármába szerentsésen megérkezett.

Ejszaki Ámérika.

Philadelphia. Oct. 2-kán. Az új Tariffa ellen való zúgolódás nem akar szünni; az Alabamai lasok Constitutio ellen valónak állítják. Sept. 2 kán gyűlés volt Antiguában, a' hol megállítatott, hogy az olyan Státusokkal, kik

lat külöszakasztotta, mellyek azután Plymouthba bétértek. Ezeket a' hajókat Oct. 2-kán a' Cabo de Gatai vidéken látták; hogy megéresztett vitorlálkkal sietnek Malta felé, a' hol az Admirális reájok várakozik.

a' Tariffát elfogadták, semmi Kereskedést ne üzzenek; a' mire szükségek van, azt magok szerezzék, vagy tsinálják meg, ha pedig nem tudnák: akkor inkább a' Külföldiektől vásároljanak mint a' Tariffa által nyerekedni kívánó Hazafi-Státusoktól.

Philadelphian most egy rendkívül való nagy kotsit készítenek, melly Washington és Bordentown városok között fog ide 's oda járni, még pedig a' mint a' Tulajdonosok állítják, tsak olyan sebességgel mint a' közönséges könnyű szekerek. A' kotsinak két szakaszsa van, mindenikben hét pad 4 személyre; úgy hogy 56-an férnek fel reá egyszerre. A' kotsi 3 hét alatt készen lesz.

Orosz Ország.

Kis Ásiából Oct. 5-dikéről költ tudósítása szerint Gróf Paskevits Generálisnak, az Orosz sereg ismét egy erősséget vett el a' Törököktől, Hertzeg Tsifstivadzeff vezérlése alatt. Ennek neve Topra-Kále, melly a' Bajazidi Basa Kerületnek kultsa, és Erzerum felé az utat fedezi. A' nép az Orosz sereget valamerre megy, mindenütt nagy örömmel fogadja.

Minelőtte a' Tsászár Várnából eljött, megtette a' rendeléseket, hogy ez a' vár ott a' hol annak bástyái lerontattak haladék nélkül megépíttessék, és annak oltalmazhatására, még új erősségek is készíttessenek. Nem külömben a' hadnak teljes erőben leendő folytatására is ki adta Ő Felsege a' parantsolatokat. Elindulván a' Tsászár Várna alól 36 óráig igen kedvező szél fújt; de akkor olly iszonyú orkán vagy is szél düh támadott, mellyhez hasonlóra a' legtapsztaltabb hajósok sem tudtak emlékezni, 's annak dühösködése 24 óráig tartván,

a' hajónak minden vitorla szereit mód nélkül megrongálta.

Gróf Paskevits Generálist az Orosz Tsászárról két rendbeli írásával tisztelte meg, mellyek között az egyikben ötlet az alatta szolgáló 's magát fényes vitézi tettekkel különösen megkülömböztetett Sírván gyalog Regimentnek Tulajdonosává nevezte ki, úgy hogy az ezen-től Paskevits regimentjének neveztesseék. A' másik levélben két ágyúval ajándékozta meg a' Tsászárt a' Grófot, azok között, mellyeket Kars várában vett el az ellenségtől, 's ezek örök emlékezetűl a' Paskevits famíliának tulajdonai lesznek. Egyszersmind pedig a' Generális leányát Udvari Kis Aszszonnyá nevezte ki Ö Fel-sege a' Tsászárnéhoz.

Déli Amerika.

Mexiko, Aug. 25-kán. Az Elöljáró válaszlásának ideje közelget. A' Candidatusok között hihetően vagy Guerrero vagy Gomez Pedraza fogja az Elöljáró Hivatalt elnyerni. E' mindenik Generális; amaz Yorkino, ez Escocese, vagy legalább azokhoz szít. — Oaxaca-ban nagy lárma és vetélkedés volt a' két Felekezet között — mellyből utoljára valóságos verekedés eredt, úgyhogy sokan életeket is ott hagyták. — Az Anglus bányász Társaság, különösen a' Bolano-Kompaniája, darab idő óta nagy nyereséget vészen bé a' bányákból.

Spanyol Ország.

A' Király, egy hosszú parantsolatott adott ki Oct. 9-kén a' Hadi-Számadásoknak pontos viteléről, nevezetesen megparantsolta, hogy minden Katonai számadások 3 Hónap alatt elkészítesse-nek és megvizgáltassanak, és a' melly Hadi Biztos vagy Fizető Mester hibás Szám-

adással áll elő — azt hivatalától egyszerre felkell függeszteni.

A' Londonban lévő Spanyol Követ Gróf O'falia és a' Nagy Britanniai Külső Minister Gróf Aberdeen között kötött Egyességszerzésnek — azon adóságokra nézve, mellyeket Anglia mint Költsön pénz, Spanyol Országban keres — ezek a' főbb pontjai: 1) Spanyol Ország fizet 9 milliom forintot, hogy abból mind azon Anglus Kereskedő Házak, a' kik 1820—1825-ig Spanyol Országban pénzt költsönöztek, kielégítesse-nek. 2) Ezen summából 6 milliomot kész pénzben fog le fizetni — 3 milliomra adhat papíros pénzt, de a' melly esztendőnként 5 forint Interest hajtson. 3) Azon 9 milliomot négy ízben kell letenni ú. m. 2 milliomot a' jövő 1829 Mart. 8-kán, 3 és 1/2 milliomot Jun. 8-kán — végre másfél milliomot Sept. 8-kán.

Gibráltár, Oct. 1 napján (magános levélből) „Itt vagyunk egy Hajón az Öbölben, magunkat még el nem határozva, hogy itt maradjunk e', vagy Afrikába menjünk, 's ott mulassunk, míg ez a' rémítő dőghalál meg nem szűnik. A' mi házukban, egy kettőt kivé-ven, minden tseléd ki halt. A' halottak számát napjában 40—50 tészik. A' városból — vagy ide az Öbölbe, vagy a' Kapukon kívül a' Spanyol határfelé — többben költöztek ki 30,000 nél. A' nyavalya a' városban kívül is kezdi magát mutatni. Egy barátomnak a' ház népére tegnap ragadt el. — Mi, mind a' várostól, mind a' többi Hajóktól gondosan távol tartjuk magunkat. Azt mondják, hogy a' városban (Gibráltárban) lehetetlen horzadás nélkül járni, az ember halottakat lát az utzákon heverni, — és a' Házakat a' hol betegek vannak, meszszi-rol megesmeri az ember, a' belőlök hallat szó sírányozásból, nyögésből és zok-

gásolból. A' kereskedés végképpen meg szűnt, a' holtok zárva vannak, a' katonaság a' városon kívül van, még tsak strá'sák 's ör-katonák sintsenek; mind öszve egynehány száz ember lakik a' városban, a' kik t. i. a' betegségen már keresztül menték; de még ezek között is sokan kiköltöztek, hogy a' betegek és haldoklók nyögéseit és siralmas jajjait ne kellessék hallaniok. A' mint mondják, egy Havannából jött Hajó hozta ide a' pusztító nyavalyát. Lehet képzelni, hogy ilyen környüállások között a' Kereskedési Fizetésekről szó sem lehet. 's a' t. —

Gibráltár Oct. 20-kán (a' Journal du Commerce után) Harmadnap olta, a' Keleti szél megszűnván, a' dög-halál újra nagyon erőt vett. Oct. 11—16-kig a' holtak száma 50 körül volt; de Oct. 16-kától—19-ig 40-re ment fel. A' betegek száma eddig 900 felé járt: most már más fél ezernél szaporább. — Generál Don a' Kormányozó megtudván, hogy egynéhány tiltott kereskedést üzö Spanyolok (kik a' betegséget már ki állították, 's annál fogva többé tőle nem félnek) a' határon beszöktek és portékákat vettek, őket megfogatta és fizetéssel az Ispotalyokba rendelte Beteg örzöknék.

A' Monitor ezeket írja, Madridból Octob. 23-dikáról költ tudósítások szerint: „Harmad nap olta ezen fővároson útnak kerestül a' Frantzia seregosztály tsapatjai, Gudin Generális alatt. Ezek Cadixból jönnek, 's Bayonneba szándékoznak. A' lakosok seregenként mennek ki a' városból köszöntésekre; 's szembeüő az egyelérés és barátság, melly a' Frantziák és Spanyolok között uralkodik. A' Cadixi Kormányozó Aymenrich Generális, és Ayalde Admirál a' Frantzia Királytól Sz. Lajos Rendje keresztjével tiszteltettek meg.

Éjszaki Amerikai Egyesült Státusok.

Új Orleansból Aug. 15.kán. Akár-mint mesterkedjenek a' mívész mesterek, hogy a' véghetetlen hasznos erömívnek, a' gözhajónak alkatását bátorságossá tegyék: adhatják olyan környüállások előmagokat, hogy az legnagyobb vigyázás mellett is a' hajókázóknak veszedelmes lehet. Ily szomorú eset érte legközelebb itt a' Grampus nevü gözhajót, a' melly nem messze ide négy hajót vontatván, annak göztistjei egyszerre széllyel szakadtak; és a' hajós kapitányon 's egy útnazón kívül, kik szerentésére a' hajó hátulján ültek, minden rajta lévőket megfosztottak életektől.

Magyar Ország.

TT. Kereszturi Mátyás Urat, a' Böltelkedés, és Törvények Doctorát, Magyar Országai felesküdt Prokátort, és a' Pesti K. Fő Oskolánál eddig a' Törvény-Tudományos Kar' Jegyzőjét (amaderék, és több historiai jeles munkáiról ismeretes Professornak néhai T. Keresztury Jósefnek fiát), jeles tehetségeire, és megbizonyított tudományára nézve Ófelsége a' Kassai K. Akadémiába a' Magyar Polgári magános, és Büntető Törvényeknek rendes és nyilvános Professorává nevezni méltóztatott.

A' Magyar Kir. Universzítás Nov. 9-dikén tartotta a' Sz. Lélek' segítségül hívását e' folyó oskolai esztendőnek kezdetén. Annál jelesebb innepléssel ment véghez ezen Sz. Szerartás, mivel Országunknak első Fő Papja és Primása Rudnai és Divék-Ujfalusi Rudnay Sándor Ó Hertzegsege méltóztatott azon ritka, és a' Magyar Universzítás' felállítástól fogva talán még nem történt kegyességgel viseltetni: hogy a' nagy Misset önnön maga tartotta az Universzítás-

templomában, Mélt. Kóllár István, és Hörváth János választott Püspököknek, Fő Tiszt. Láng János, Dertsik János. Kroboth János Kanonok Uraknak, TT. Vass László Szalay Imre, Oswald Ferentz Professor Uraknak, és a' szertartáshoz megkívántató többi Egyházi férjfiaknak és nevendék kis papoknak szolgálatjával. Ebből háládatos érzéssel észre veszi minden tudományos Kar, melly nagy Pártfogóját és Előmozdítóját tekintheti és tisztelheti azon nagy Férjfiuban, kinek legszívesebb törekedése az Ifjúságnak a' tudományos és erköltsi nevelését fő ügyének legméltóbb tárgyává választani, és a' haza boldogságát minden erővel és által is főképpen eszközölni. — Az Isteni szolgálatnak végzetével az egész Tanítói Kar a' Nagys. Rector, és a' Tettes Dékánok a' szokott ékességekkel a' Hertzeget a' Templom ajtajáig kísérvén — az Unverzitasnak nagy Palotájába által mentek, és sok fő Uraságoknak, és minden rendű számos hallgatónak jelenlétében Tettes Havas József Úr, a' Törvényes Karnak ez idei Dékánja, fontos világos, és ékes Deák beszéddel „az időnek jó használásáról“ szólván; főképpen a' tanuló Ifjúságot kötelességeinek tellyesítésére nézve szükséges figyelemre gerjesztette.

Szomorú Híradás.

Néhaj nagy emlékezetű Tiszteletes Tüdós Látzai Szabó József Úr, a' Sáros.

Pataki Reformáta Ekllesiának hív. Lelki Pásztorá, 's ugyan ott a' Reformatum-Collegiomban a' Pastoralis Theológiának Professora az élők közt nints többé. E' folyó Esztendőnek September 15-dike volt azon gyászos nap, a' mellyen ötet Hivatala folytatásában, egy váratlan Szélütés végképpen meggátolta, September 21-dikén belses életétől megfosztotta, 's majd hideg tetemeit September 25-dikán a' sírba lezáratta. Mi maradt hátra? A' szomorú Tisztelettételnek, tsak azon szíves óhajta, hogy ezen munkás Tüdósnek, ezen ékessenszólló Predikátornak, 's épületes Tanítónak elfáradt porai, tsendesen nyugodjanak, — a' kinek emlékezetét, egyebaránt, az Élők közt, örömet fenn fogják tartani mind azok, valakik is megbetsülni. Legalább így érezték Pápan November 12 dikén, 1828-dik Esztendőben, a' megholt Tiszteletes Tüdós Férjfiúnak, még életben lévő Baráti és Jóakarói!

A' pénz folyamat Növényber 17-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 95 1/4
Az 1820-béli sorsosok, 156 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 124 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 49 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1088 forinton
Conv. Pénzben.

A' mai Újság mellett küldjük az Olvasó Könyvtárnak első árkusát. — Sok Erdemes Hazafiak sürgették már, hogy Béts fejedelmi főváros Nevezetességeinek 's hasznos Intézeteinek leírását kellene Magyar nyelven kiadni. Ehez képest elsőben is ezzel kívánunk tisztelt Olvasóinknak a' Könyvtárban kedveskedni: melly ezen drága Munkának hiteles előadása szerént készült: Pezzl's Beschreibung von Wien. Siehente Ausgabe. 1826.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)